

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

9. november 2017*

Apellatsioonkaebus – Riigiabi – ELTL artikli 107 lõige 1 – Avalik-õiguslik ringhäälinguteenus – Meetmed, mida Taani ametiasutused on võtnud Taani ringhäälinguorganisatsiooni TV2/Danmark kasuks – Mõiste „liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest antav abi“

Kohtuasjas C-656/15 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 7. detsembril 2015 esitatud apellatsioonkaebus,

Euroopa Komisjon, esindajad: B. Stromsky, T. Maxian Rusche ja L. Grønfeldt, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

apellant,

keda toetab:

EFTA järelevalveamet, esindajad: C. Zatschler, M. Schneider, Í. Isberg ja C. Perrin,

menetlusse astuja apellatsioonimenetluses,

teised menetlusosalised:

TV2/Danmark A/S, asukoht Odense (Taani), esindaja: advokat O. Kocktvedgaard,

hageja esimeses kohtuastmes,

Taani Kuningriik, esindaja: C. Thorning, keda abistas *advokat* R. Holdgaard,

Viasat Broadcasting UK Ltd, asukoht West Drayton (Ühendkuningriik), esindaja: *advokat* M. Honoré ja *advokat* S. Kalsmose-Hjelmberg,

menetlusse astujad esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president R. Silva de Lapuerta (ettekandja), kohtunikud C. G. Fernlund, A. Arabadjiev, S. Rodin ja E. Regan,

kohtujurist: M. Wathelet,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

* Kohtumenetluse keel: taani.

arvestades kirjalikku menetlust,

olles 30. mai 2017. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Euroopa Komisjon palub apellatsioonkaebuses tühistada osaliselt Euroopa Liidu Üldkohtu 24. septembri 2015. aasta otsus kohtuasjas TV2/Danmark vs. komisjon (T-674/11, EU:T:2015:684, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“), millega viimane esiteks tühistas komisjoni 20. aprilli 2011. aasta otsuse 2011/839/EL meetme C 2/03 kohta, mida Taani on võtnud ettevõtja TV2/Danmark kasuks (ELT 2011, L 340, lk 1; edaspidi „vaidlusalune otsus“), osas, milles komisjon leidis, et 1995. ja 1996. aasta reklaamitulud, mis kanti TV2 fondi kaudu üle TV2/Danmarkile, kujutavad endast riigiabi, ning teiseks jättis TV2/Danmark A/S-i hagi, millega paluti see otsus osaliselt tühistada, ülejäänud osas rahuldamata.

Vaidluse aluseks olevad asjaolud

- 2 TV2/Danmark on Taani ringhäälinguteenust pakkuv äriühing, mis asutati 1986. aastal. Algul asutati see sõltumatu riigiettevõtjana ning muudeti seejärel alates 1. jaanuarist 2003 raamatupidamisarvestuse ja maksustamise mõttes aktsiaseltsiks. TV2/Danmark on Taani teine avalik-õiguslik telejaam pärast Danmarks Radio't.
- 3 TV2/Danmarki ülesanne on toota ja levitada üleriigilisi ja piirkondlikke televisiooniprogramme. Levitamine võib toimuda eelkõige raadioseadmete, satelliit- või kaabelsüsteemide kaudu. TV2/Danmarki avalike teenuste osutamise kohustusi käsitlevad eeskirjad kehtestab kultuuriminister.
- 4 Lisaks avalik-õiguslikele ringhäälinguorganisatsioonidele tegutsevad Taani teleturul ka kommertstelekanalid. Need on eelkõige esiteks Viasat Broadcasting UK Ltd (edaspidi „Viasat“) ja teiseks äriühingute SBS TV A/S ja SBS Danish Television Ltd ühendus (edaspidi „SBS“).
- 5 TV2/Danmark asutati riigilaenu toel ja selle tegevust rahastati nagu Danmarks Radio tegevustki kõikide Taani televaatajate makstavatest litsentsitasudest. Taani seadusandja otsustas siiski, et erinevalt Danmarks Radiost on TV2/Danmarkil olemas ka võimalus saada tulu reklaamitegevusest.
- 6 Pärast seda, kui äriühing SBS Broadcasting SA/Tv Danmark esitas 5. aprillil 2000 kaebuse, uuris komisjon TV2/Danmarki rahastamissüsteemi oma 19. mai 2004. aasta otsuses 2006/217/EÜ Taani meetmete kohta TV2/Danmarki kasuks (ELT 2006, L 85, lk 1; parandus ELT 2006, L 368, lk 112; edaspidi „otsus TV2 I“). See otsus hõlmas ajavahemikku 1995. aastast kuni 2002. aastani ja käsitles järgmisi meetmeid: litsentsitasud, ülekanded TV2/Danmarki rahastamise fondist (TV2 fond ja Radiofonden), sihtotstarbelised summad, ettevõtte tulumaksu vabastus, TV2/Danmarkile selle asutamisel antud laenude intressi- ja osamaksetest vabastamine, riigi garantii käibekapitalilaenudele ning TV2/Danmarki poolt üleriigilise edastussageduse tasu maksmise soodustingimused (edaspidi kõik koos „asjaomased meetmed“). Lõpuks puudutas komisjoni uurimine ka TV2/Danmarkile antud luba edastada võrkudes saateid kohalikel sagedustel ja kõikide ühisantennirajatiste omanike kohustust edastada TV2/Danmarki avalik-õiguslikke saateid.
- 7 Kõnealuste meetmete hindamise lõpus leidis komisjon, et need kujutasid endast riigiabi ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses, kuna TV2/Danmarki rahastamise kord, mille eesmärk oli selle ettevõtja avalike teenuste osutamise kulude hüvitamine, ei vastanud teisele ja neljandale tingimusele neljast

tingimusest, mille Euroopa Kohus on kindlaks määranud 24. juuli 2003. aasta kohtuotsuses *Altmark Trans ja Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415, need tingimused edaspidi „Altmarki tingimused“).

- 8 Komisjon otsustas muu hulgas, et eespool viidatud abi, mida Taani Kuningriik andis aastatel 1995–2002 TV2/Danmarkile, oli siseturuga kokkusobiv ELTL artikli 106 lõike 2 mõttes, välja arvatud 628,2 miljonit Taani krooni (DKK) (ligikaudu 85 miljonit euro), mida komisjon käsitas „ülemäärase hüvitisena“. Seetõttu tegi ta Taani Kuningriigile kohustuseks nõuda nimetatud summa koos intressiga tagasi TV2/Danmarkilt.
- 9 Otsuse TV2 I peale esitati neli tühistamishagi: esiteks TV2/Danmarki (kohtuasi T-309/04) ja Taani Kuningriigi poolt (kohtuasi T-317/04) ning teiseks TV2/Danmarki konkurentide Viasati (kohtuasi T-329/04) ja SBSi poolt (kohtuasi T-336/04).
- 10 Üldkohus tühistas viidatud otsuse 22. oktoobri 2008. aasta kohtuotsusega TV2/Danmark jt vs. komisjon (T-309/04, T-317/04, T-329/04 ja T-336/04, EU:T:2008:457). Üldkohus leidis oma otsuses, et komisjon järeldas õigesti, et TV2/Danmarkile antud avaliku teenuse osutamise ülesanne vastas üldist majandushuvi pakkuvale ringhäälinguteenuse määratlusele. Üldkohus tuvastas siiski otsuses TV2 I ka mitu rikkumist.
- 11 Analüüsidest niisiis esiteks küsimust, kas otsuses TV2 I käsitletavat meetmed hõlmasid riigi ressursse, tuvastas Üldkohus, et komisjon ei ole põhjendanud riigi ressursside hulka arvamise eesmärgil 1995. ja 1996. aasta reklaamitulude *de facto* arvessevõtmist. Teiseks tuvastas Üldkohus, et kui komisjon uuris küsimust, kas teine ja neljas Altmarki tingimus olid täidetud, ei tuginenud ta põhjalikule analüüsile, mis puudutab konkreetseid õiguslikke ja majanduslikke tingimusi, millest lähtudes TV2/Danmarkile määratud litsentsitasu summa kindlaks määrati. Järelikult ei olnud otsuses TV2 I põhjendamiskohustust selles osas täidetud. Kolmandaks tuvastas Üldkohus, et komisjoni hinnangud, mis puudutavad abi kokkusobivuse hindamist ELTL artikli 106 lõikega 2 ja eelkõige ülemäärase hüvitise olemasolu, olid samuti põhjendamata. Üldkohtu arvates tuleneb põhjenduse puudumine asjaolust, et konkreetseid õiguslikke ja majanduslikke tingimusi, millest lähtudes TV2/Danmarkile määratud litsentsitasu summa uurimisperioodil kindlaks määrati, ei uuritud põhjalikult.
- 12 Pärast otsuse TV2 I tühistamist uuris komisjon veel kord asjaomaseid meetmeid. Selleks konsulteeris ta Taani Kuningriigi ja TV2/Danmarkiga ning sai lisaks märkusi kolmandatelt isikutelt.
- 13 Selle hindamise lõppedes tegi komisjon vaidlusaluse otsuse.
- 14 Nimetatud otsus puudutab ajavahemikus 1995–2002 TV2/Danmarki suhtes võetud meetmeid. Komisjon võttis siiski oma analüüsis arvesse otsuse TV2 I järgselt 2004. aastal võetud rekaptaliseerimismeetmeid.
- 15 Komisjon jäi vaidlusaluses otsuses endiselt seisukohale, et asjaomaseid meetmeid tuleb käsitada „riigiabina“ ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses. Kõigepealt leidis ta, et 1995. ja 1996. aasta reklaamitulude näol on tegemist riigi vahenditega, ning seejärel valikulise eelise kontrollimisel leidis ta, et asjaomased meetmed ei vasta teisele ja neljandale Altmarki tingimusele. Seevastu, olgugi et otsuses TV2 I oli tema hinnangul 628,2 miljoni Taani krooni (ligikaudu 85 miljonit eurot) puhul tegemist

ülemäärase hüvitisega, mis on ELTL artikli 106 lõikega 2 kokkusobimatu, leidis ta vaidlusaluses otsuses, et see summa oli TV2 AS-ile eraldatud omakapitali reserv. Vaidlusaluse otsuse resolutsioonis märkis komisjon järgmist:

„Artikkel 1

Meetmed, mida Taani on võtnud TV2/Danmarki kasuks aastatel 1995–2002 litsentsitasudena ja teiste käesolevas otsuses kirjeldatud meetmetena, on siseturuga kokkusobivad [ELTL] artikli 106 lõike 2 tähenduses“.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

- 16 TV2/Danmark esitas Üldkohtu kantseleisse 30. detsembril 2011 saabunud hagiavaldusega hagi, milles ta palus vaidlusaluse otsuse osaliselt tühistada.
- 17 Esimese võimalusena palus TV2/Danmark Üldkohtul tühistada vaidlusalune otsus osas, milles komisjon leidis, et asjaomased meetmed kujutavad endast riigiabi ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses.
- 18 Teise võimalusena palus TV2/Danmark Üldkohtul tühistada vaidlusalune otsus osas, milles komisjon leidis, et:
 - asjaomased meetmed kujutavad endast uut abi;
 - litsentsitasud, mis aastatel 1997–2002 kanti TV2/Danmarkile ja seejärel tema kaudu TV2/Danmarki piirkondlikele jaamadele, kujutavad endast TV2/Danmarkile antud riigiabi;
 - reklaamitulud, mis 1995. ja 1996. aastal ning TV2 fondi tegevuse lõpetamisel 1997. aastal kanti selle fondi kaudu TV2/Danmarkile üle, kujutavad endast TV2/Danmarkile antud riigiabi.
- 19 Vaidlustatud kohtuotsuses tühistas Üldkohus vaidlusaluse otsuse osas, milles komisjon leidis, et 1995. ja 1996. aasta reklaamitulud, mis kanti TV2 fondi kaudu üle TV2/Danmarkile, kujutasid endast riigiabi, ning jättis hagi ülejäänud osas rahuldamata.

Menetlus Euroopa Kohtus ja poolte nõuded

- 20 Euroopa Kohtu kantseleisse 12. veebruaril 2016 esitatud avalduses palus EFTA järelevalveamet Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 40 kolmanda lõigu alusel luba astuda käesolevas kohtuasjas komisjoni nõuete toetuseks menetlusse. 11. märtsi 2016. aasta otsusega rahuldab Euroopa Kohtu president selle taotluse.
- 21 Apellatsioonkaebuses palub komisjon Euroopa Kohtul:
 - tühistada vaidlustatud kohtuotsus osas, milles tühistatakse vaidlusalune otsus, kuna komisjoni leidis, et 1995. ja 1996. aasta reklaamitulud, mis kanti TV2 fondi kaudu üle TV2/Danmarkile, kujutavad endast riigiabi;
 - jätta rahuldamata kolmas nõue, mille TV2/Danmark esimeses kohtuastmes esitas teise võimalusena, ja
 - mõista kohtukulud välja TV2/Danmarkilt.

- 22 TV2/Danmark palub Euroopa Kohtul:
- jätta apellatsioonkaebus rahuldamata, ja
 - mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 23 EFTA järelevalveamet palub Euroopa Kohtul:
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus osas, milles tühistatakse vaidlusalune otsus, kuna selles järeldati, et 1995. ja 1996. aasta reklaamitulud kujutavad endast riigiabi, ja
 - jätta rahuldamata kolmas nõue, mille TV2/Danmark esimeses kohtuastmes esitas teise võimalusena.
- 24 Viasat palub Euroopa Kohtul:
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus osas, milles tühistatakse vaidlusalune otsus, kuna selles järeldati, et TV2 fondi vahendusel 1995. ja 1996. aastal TV2/Danmarkile üle kantud reklaamitulud kujutavad endast abimeedet;
 - jätta rahuldamata kolmas nõue, mille TV2/Danmark Üldkohtu menetluses esitas teise võimalusena, ja
 - mõista kohtukulud välja TV2/Danmarkilt.
- 25 Taani Kuningriik palub Euroopa Kohtul jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.

Apellatsioonkaebus

Poolte argumendid

- 26 Komisjon põhjendab oma apellatsioonkaebust ainult ühe väitega, millega ta kinnitab sisuliselt, et kuna Üldkohus järeldas, et komisjon oli ekslikult määratlenud „riigiabina“ 1995. ja 1996. aasta reklaamitulud, mis kanti TV2 Reklame A/S-ilt TV2 fondi kaudu üle TV2/Danmarkile, siis on Üldkohus vääralt tõlgendanud mõistet „riigi ressursid“ ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses.
- 27 Sellega seoses väidab komisjon, et kuna TV2 Reklame oli avalik-õiguslik ettevõtja, kelle ainuaktsionär oli Taani riik, siis oli see äriühing täielikult viimase kontrolli all ja viimase käsutada, nii et tema ressursse oleks tulnud mõista nimetatud sätte tähenduses riigi ressurssidena.
- 28 Eelkõige väidab komisjon, et kõnealuste ressursside päritolu ei oma sellise kvalifitseerimise tarvis tähtsust ja et nende ressursside algul eraõiguslik laad ei saa neilt võtta riigi ressursside laadi.
- 29 Aga kuna Üldkohus järeldas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 208, 211 ja 212, et kolmandatelt isikutelt, nagu avalik-õiguslikud ettevõtjad, tulenevaid ressursse saab lugeda riigi ressurssideks üksnes siis, kui nende omanikud andsid need vabatahtlikult riigi käsutusse või kui omanikud olid need maha jätnud ja riik neid haldab, siis on Üldkohus komisjoni arvates õigusnormi rikkunud.
- 30 Komisjon leiab ühtlasi, et on üleliigne uurida, kas riik teostab kontrolli kõnealuste ressursside üle, kuna riigi kontroll avalik-õigusliku ettevõtja üle tähendab, et ta teostab kontrolli selle ettevõtja ressursside üle.

- 31 Niisiis leiab komisjon, et Üldkohus rikkus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 212, 214 ja 215 õigusnormi, tõlgendades mõistet „kontroll“ liiga kitsendavalt, kui hindas küsimust, kas Taani riik teostas kontrolli vahendite üle, mis TV2 Reklamelt kanti TV2 fondi vahendusel üle TV2/Danmarkile.
- 32 Selles kontekstis väidab komisjon, et määrav asjaolu ei ole küsimus, kas Taani ametiasutused – siinses asjas kultuuriminister – tegelikult valdasid neid ressursse ja otsustasid nende määramise üle, vaid pigem selles, et neil ametiasutustel oli selline võimalus. Asjaolu, et 1995. ja 1996. aastal otsustas kultuuriminister kanda kogu TV2 Reklame kasumi üle TV2 fondile, ei oma niisiis tähtsust, et saada teada, kas riik kontrollis neid vahendeid, kuna tal oli võimalus otsustada, et need ressursid teenivad mingit muud huvi kui selline ülekandmine.
- 33 Lisaks leiab komisjon, et Üldkohus tõlgendas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 209 ja 213 vääralt 13. märtsi 2001. aasta kohtuotsust PreussenElektra (C-379/98, EU:C:2001:160) ja tõmbas sobimatu paralleeli viidatud kohtuotsuse ja käesoleva asja vahele.
- 34 EFTA järelevalveamet ja Viasat leiavad nagu komisjongi, et kuna Üldkohus järeldas, et kõnealused reklaamitulud ei ole „riigi ressursid“ ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses ega järelikult ka riigiabi selle sätte tähenduses, siis on Üldkohus rikkunud õigusnormi.
- 35 TV2/Danmark ja Taani Kuningriik vaidlevad komisjoni argumentidele vastu.
- 36 Nad väidavad eelkõige, et Taani riigi kontroll 1995. ja 1996. aastal TV2 fondi vahendusel TV2/Danmarkile üle kantud reklaamitulude üle oli teoreetiline, kuna võimalus neid tulusid käsutada sõltus tingimusest, et TV2/Danmarki rahastamisvajadused oleks esmalt täidetud, ja et faktiliste asjaolude kohaselt kanti kõik need tulud üle TV2/Danmarkile.
- 37 TV2/Danmark ja Taani Kuningriik leiavad, et komisjoni arutluskäik tugineb Taani õiguse väärale tõlgendusele.
- 38 Lisaks märgivad TV2/Danmark ja Taani Kuningriik, et Üldkohus ei ole õigusnormi rikkunud, kui ta luges siinse kohtuasja asjaolud sarnaseks nendega, mille kohta tehti 13. märtsi 2001. aasta kohtuotsus PreussenElektra (C-379/98, EU:C:2001:160).
- 39 Lõpuks märgib Taani Kuningriik, et Üldkohtu poolt TV2 Reklame poolt TV2 fondi vahendusel TV2/Danmarkile reklaamitulude ülekandmise eristamine ringhäälingutasude ülekandmisest TV2 fondilt TV2/Danmarkile on põhjendatud, kuna esimesena viidatud olukorra aluseks on eraõiguslike reklaamijate poolt TV2 Reklamele tehtud maksed, samas kui teisena viidatud olukorras on tegu riigi poolt kogutud maksuga, et tagada Taani avalik-õiguslikku ringhäälinguteenuse rahastamine.

Euroopa Kohtu hinnang

- 40 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt on ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses „abiks“ kvalifitseerimisel nõutav, et kõik selles sättes esitatud tingimused on täidetud (vt kohtuotsus, 17.7.2008, Essent Netwerk Noord jt, C-206/06, EU:C:2008:413, punkt 63 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 41 Selles õigusnormis on nimetatud neli tingimust. Esiteks peab esinema riigi sekkumine või sekkumine riigi ressursside abil. Teiseks peab see sekkumine potentsiaalselt kahjustama liikmesriikidevahelist kaubandust. Kolmandaks peab see andma abisaajale eelise. Neljandaks peab see kahjustama või ähvardama kahjustada konkurentsi (vt kohtuotsused, 24.7.2003, Altmark Trans ja Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, EU:C:2003:415, punkt 75; 17.7.2008, Essent Netwerk Noord jt, C-206/06, EU:C:2008:413, punkt 64, ja 19.12.2013, Association Vent De Colère! jt, C-262/12, EU:C:2013:851, punkt 15).

- 42 Siinses asjas on vaidlus üksnes esimese tingimuse üle.
- 43 Mis puudutab seda tingimust, et eelis peab tulenema otseselt või kaudselt riigi ressurssidest, siis olgu meenutatud, et ka meetmed, mis ei too kaasa riigi vahendite ülekandmist, võivad kuuluda mõiste „abi“ alla ETL artikli 107 lõike 1 tähenduses (vt eelkõige kohtuotsused, 16.5.2002, Prantsusmaa vs. komisjon, C-482/99, EU:C:2002:294, punkt 36; 30.5.2013, Doux Élevage ja Coopérative agricole UKL-ARREE, C-677/11, EU:C:2013:348, punkt 34, ja 19.12.2013, Association Vent De Colère! jt, C-262/12, EU:C:2013:851, punkt 19).
- 44 Niisiis on selle sätte tähenduses mõiste „riigi ressursside kaudu“ sekkumine mõeldud hõlmama lisaks riigi poolt vahetult antud eelistele ka neid eeliseid, mida antakse riigi poolt abi haldamiseks määratud või asutatud avalik-õigusliku või eraõigusliku isiku kaudu (vt kohtuotsused, 13.3.2001, PreussenElektra, C-379/98, EU:C:2001:160, punkt 58; 30.5.2013, Doux Élevage ja Coopérative agricole UKL-ARREE, C-677/11, EU:C:2013:348, punkt 26, ja 19.12.2013, Association Vent De Colère! jt, C-262/12, EU:C:2013:851, punkt 20).
- 45 Nimelt ei ole liidu õiguse kohaselt lubatav, et ainuüksi asjaolu, et asutatakse iseseisvaid institutsioone, kes vastutavad abi andmise eest, võimaldaks kõrvale hoida riigiabi eeskirjadest (vt kohtuotsus, 16.5.2002, Prantsusmaa vs. komisjon, C-482/99, EU:C:2002:294, punkt 23).
- 46 Pealegi olgu meenutatud, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt hõlmab ETL artikli 107 lõige 1 kõiki rahalisi vahendeid, mida avalik sektor võib realselt ettevõtjate toetamiseks kasutada, ilma et oleks oluline, kas need vahendid kuuluvad püsivalt riigi vahendite hulka või mitte. Järelikult piisab isegi juhul, kui kõnealusele meetmele vastavad summad ei ole alaliselt riigikassa käsutuses, asjaolust, et need on pidevalt avaliku kontrolli all ja seega pädevatele riigiasutustele kättesaadavad, et need kvalifitseerida „riigi ressurssideks“ (vt kohtuotsused, 16.5.2002, Prantsusmaa vs. komisjon, C-482/99, EU:C:2002:294, punkt 37; 17.7.2008, Essent Netwerk Noord jt, C-206/06, EU:C:2008:413, punkt 70; 30.5.2013, Doux Élevage ja Coopérative agricole UKL-ARREE, C-677/11, EU:C:2013:348, punkt 35, ja 19.12.2013, Association Vent De Colère! jt, C-262/12, EU:C:2013:851, punkt 21).
- 47 Sellest tuleneb, et kuna avalik-õiguslike ettevõtjate ressursid kuuluvad riigi kontrolli alla ja on seega riigile kättesaadavad, on need hõlmatud mõistega „riigi ressursid“ ETL artikli 107 lõike 1 tähenduses. Nimelt saab riik sellistele ettevõtjatele avaldatava valitseva mõju kaudu suurepäraselt juhtida selle vahendite kasutamist, rahastamaks vajaduse korral spetsiaalseid soodustusi, mida teatavatele teistele ettevõtjatele antakse (vt selle kohta kohtuotsus, 16.5.2002, Prantsusmaa vs. komisjon, C-482/99, EU:C:2002:294, punkt 38).
- 48 Asjaolud, et kõnealuseid ressursse haldavad avalikust võimust eraldiseisvad üksused või et need üksused on eraõiguslikku päritolu, ei oma sellega seoses mingit mõju (vt selle kohta kohtuotsused, 2.7.1974, Itaalia vs. komisjon, 173/73, EU:C:1974:71, punkt 35, ja 8.5.2003, Itaalia ja SIM 2 Multimedia vs. komisjon, C-328/99 ja C-399/00, EU:C:2003:252, punkt 33).
- 49 Nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 176 märkis, ei müünud TV2/Danmark 1995. ja 1996. aastal ise oma reklaamiaega, vaid seda tegi kolmas äriühing TV2 Reklame ning kõnesolev reklaamitulu kanti TV2 fondi kaudu üle TV2/Danmarkile.
- 50 Sellega seoses ei ole vaidlust selles, et nagu TV2/Danmarkki olid ka TV2 Reklame ja TV2 fond avalik-õiguslikud ettevõtjad, mis kuulusid Taani riigile, ja et neile tehti ülesandeks hallata nimetatud reklaamiaegade müügist saadud tulu ülekandmist TV2/Danmarkile.
- 51 Niisiis kehtisid kogu teele, mida mööda liikusid need tulud kuni nende ülekandmiseni TV2/Danmarkile, Taani õigusnormid, mille alusel oli riigi poolt erivolituse saanud avalik-õiguslike ettevõtjate ülesanne hallata neid tulusid.

- 52 Kõnealused tulud olid seetõttu avaliku võimu kontrolli all ja riigi käsutuses ning viimane sai otsustada nende jaotamise.
- 53 Seetõttu on käesoleva kohtuotsuse punktides 43–48 meenutatud Euroopa Kohtu praktika kohaselt kõnealused tulud ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses „riigi ressursid“.
- 54 Sellest tuleneb, et Üldkohus on rikkunud õigusnormi, kui ta leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 220, et 1995. ja 1996. aasta tulud, mis saadi TV2/Danmarki reklaamiaja müügist TV2 Reklame poolt ja mille TV2 fond kandis üle TV2/Danmarkile, ei kujuta endast riigi ressursse ja et seetõttu määratles komisjon need ekslikult „riigiabiks“.
- 55 Niisiis nagu juba meenutati käesoleva kohtuotsuse punktis 48 ja vastupidi sellele, mis nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktist 211, ei oma asjaolu, et need tulud, mis tulid reklaamijatel, olid eraõiguslikku päritolu, sellega seoses mõju ega tähtsust küsimuses, kas Taani ametiasutused kontrollisid neid.
- 56 Lisaks on Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 208 ja 212 ekslikult järeldanud, et kui avalik-õiguslike ettevõtjate poolt hallatud ressursid pärinevad kolmandatelt isikutelt, saab neid lugeda riigi ressursideks üksnes siis, kui nende omanikud andsid need vabatahtlikult riigi käsutusse või omanikud on need maha jätnud ja kui riik neid haldab.
- 57 Nimelt vastupidi Üldkohtu kinnitusele ei toeta seda seisukohta Euroopa Kohtu praktika.
- 58 Sama kehtib ka vaidlustatud kohtuotsuse punktides 214, 215 ja 217 esitatud kaalutluste kohta, mille kohaselt üksnes see osa nendest tuludest, mis kultuuriministri otsuse alusel ei olnud TV2/Danmarkile üle kantud, võis kujutada endast riigi ressursi, ja et erineva hinnangu ei saanud viia ka asjaolu, et puudus kohustus kanda need tulud igal aastal TV2 fondilt üle TV2/Danmarkile.
- 59 Nimelt nagu tuvastati käesoleva kohtuotsuse punktides 49–52, tuleneb avaliku võimu kontrolli nimetatud reklaamitulu üle sellest, et neid haldasid Taani riigile kuuluvad avalik-õiguslikud ettevõtjad. Lisaks ei ole vaidlust selles, et Taani õigusnormide alusel oli kultuuriministril võimalus otsustada, et need tulud määratakse muuks otstarbeks kui TV2 fondile ülekandmiseks.
- 60 Lõpuks ei ole siinses kohtuasjas käsitletud olukord võrreldav sellega, mida käsitleti juhtumis, mille kohta tehti 13. märtsi 2001. aasta kohtuotsus PreussenElektra (C-379/98, EU:C:2001:160), milles Euroopa Kohus leidis, et erakapitalil põhinevatele elektrimüügi ettevõtjatele pandud kohustus osta kindlaksmääratud miinimumhindadega taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrit ei too kaasa mingit riigi ressurside otsust ega kaudset üleminekut seda liiki elektrit tootvatele ettevõtjatele (vt kohtuotsused, 13.3.2001, PreussenElektra, C-379/98, EU:C:2001:160, punkt 59; 17.7.2008, Essent Netwerk Noord jt, C-206/06, EU:C:2008:413, punkt 74, ja 19.12.2013, Association Vent De Colère! jt, C-262/12, EU:C:2013:851, punkt 34).
- 61 Nimelt puudutas viimati nimetatud juhtum eraõiguslikke ettevõtjaid, kes ei olnud liikmesriigi poolt volitatud riigi ressursse haldama, vaid neile oli kehtestatud ostukohustus, mida nad pidid täitma oma rahalistest vahenditest (vt kohtuotsused, 17.7.2008, Essent Netwerk Noord jt, C-206/06, EU:C:2008:413, punkt 74; 19.12.2013, Association Vent De Colère! jt, C-262/12, EU:C:2013:851, punkt 35, ja kohtumäärus, 22.10.2014, Elcogás, C-275/13, ei avaldata, EU:C:2014:2314, punkt 32).
- 62 Pealegi ei saanud nimetatud asjas kõnealuseid vahendeid lugeda riigi ressursideks, kuna need ei olnud kordagi avaliku võimu kontrolli all (vt kohtuotsus, 19.12.2013, Association Vent De Colère! jt, C-262/12, EU:C:2013:851, punkt 36, ja kohtumäärus, 22.10.2014, Elcogás, C-275/13, ei avaldata, EU:C:2014:2314, punkt 32).

- 63 Nagu aga juba märgiti, puudutab käesolev kohtuasi avalik-õiguslikke ettevõtjaid, see tähendab TV2 Reklamet ja TV2 fondi, mille asutas ja mille omanik on Taani riik, kes on neid volitanud haldama ühe teise avalik-õigusliku ettevõtja, nimelt TV2/Danmarki reklaamitulused, nii et need tulud on Taani riigi kontrolli all ja tema käsutuses.
- 64 Seetõttu on Üldkohus rikkunud õigusnormi, kui ta järeldas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 213, et sinne olukord oli analoogne sellega, mida käsitleti juhtumis, mille kohta tehti 13. märtsi 2001. aasta kohtuotsus PreussenElektra (C-379/98, EU:C:2001:160).
- 65 Selles olukorras tuleb nõustuda komisjoni poolt oma apellatsioonkaebuse põhjenduseks esitatud ainsa väitega ja tühistada vaidlustatud kohtuotsus osas, milles tühistatakse vaidlusalune otsus, kuna komisjon järeldas, et 1995. ja 1996. aasta reklaamitulud, mis kanti TV2 fondi kaudu TV2/Danmarkile, kujutavad endast riigiabi.

Hagimenetlus Üldkohtus

- 66 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 61 esimese lõigu kohaselt tühistab Euroopa Kohus Üldkohtu otsuse, kui apellatsioonkaebus on põhjendatud. Ta võib ise teha asja suhtes lõpliku kohtuotsuse, kui menetlusstaadium lubab, või suunata asja tagasi Üldkohtusse otsustamiseks.
- 67 Käesolevas asjas leiab Euroopa Kohus, et TV2/Danmarki hagi suhtes, milles paluti tühistada vaidlusalune otsus, on võimalik langetada lõplik otsus.
- 68 Sellega seoses piisab märkimisest, et käesoleva kohtuotsuse punktides 43–64 esitatud põhjendustel tuleb tagasi lükata TV2/Danmarki neljas väide, mis teise võimalusena esitati kolmanda nõude põhjenduseks.
- 69 Seetõttu tuleb TV2/Danmarki hagi jätta rahuldamata.

Kohtukulud

- 70 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõige 2 sätestab, et kui apellatsioonkaebus on põhjendatud ja Euroopa Kohus teeb ise kohtuasjas lõpliku otsuse, otsustab ta kohtukulude jaotuse.
- 71 Kodukorra artikli 138 lõike 1 kohaselt, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.
- 72 Kuna komisjon ja Viasat on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja TV2/Danmark on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb komisjoni ja Viasati kohtukulud esimeses astmes ja apellatsiooniastmes välja mõista TV2/Danmarkilt, kes ühtlasi kannab ise oma kohtukulud.
- 73 Kodukorra artikli 140 lõike 1 kohaselt, mis kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel on samuti kohaldatav apellatsioonimenetluse suhtes, kannavad menetlusse astuvad liikmesriigid ja institutsioonid ise oma kohtukulud.
- 74 Taani Kuningriik kui menetlusse astuja esimeses kohtuastmes kannab ise oma kohtukulud.
- 75 Kodukorra artikli 140 lõike 2 kohaselt, mida samuti kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste lahendamisel, kannab EFTA järelevalveamet ise enda kohtukulud, kui ta on menetlusse astuja.

76 Seetõttu kannab EFTA järelevalveamet kui menetlusse astuja apellatsioonimenetluses ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

1. Tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 24. septembri 2015. aasta otsus kohtuasjas TV2/Danmark vs. komisjon (T-674/11, EU:T:2015:684) osas, milles Üldkohus tühistas komisjoni 20. aprilli 2011. aasta otsuse 2001/839/EL meetme C 2/03 kohta, mida Taani on võtnud ettevõtja TV2/Danmark kasuks, kuna Euroopa Komisjon leidis, et 1995. ja 1996. aasta reklaamitulud, mis kanti TV2 fondi kaudu üle TV2/Danmarkile, kujutavad endast riigiabi.
2. Jätta TV2/Danmark A/S hagi otsuse 2011/839 tühistamiseks rahuldamata.
3. Jätta TV2/Danmark A/S kanda tema enda kohtukulud ja mõista temalt välja Euroopa Komisjoni ja Viasat Broadcasting UK Ltd kohtukulud mõlemas kohtuastmes.
4. Jätta Taani Kuningriigi ja EFTA järelevalveameti kohtukulud nende endi kanda.

Allkirjad